

Ryhtiä Eurooppaan

Keskusta

Keskustan
eurovaaliohjelma
2024

Johdanto

Euroopan parlamentin vaaleissa ratkaistaan millaisilla arvoilla, aatteilla ja ihanteilla eurooppalaisten asioita hoidetaan seuraavat viisi vuotta.

Laitaoikeisto ja -vasemmisto tarjoavat yksinkertaisia ratkaisuja monimutkaisiin ongelmiin. Keskusta tarjoaa käytännönläheisiä ja toimivia ratkaisua talouden, osaamisen, turvallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Keskustan tavoitteena on turvallinen, vauras, omavarainen, kilpailukykyinen, kestävästi kehittyvä sekä alueellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukainen Euroopan unioni. Unionin tärkein tehtävä on rauhan, turvallisuuden ja vakauden vahvistaminen.

Suomi on sijaintinsa, ilmastonsa, luonnonvarojensa ja pitkien etäisyyksiensä vuoksi erityislaatuinen jäsenvaltio, jonka on EU-päätöksenteossa kyettävä aktiiviseen kansalliseen edunvalvontaan. On tärkeää, että meillä on alueellisesti vahva EU, jossa jokaisen jäsenvaltion vahvuudet ja omaleimaisuus huomioidaan sekä hyödynnetään.

EU:n pitää keskittyä yhä yksityiskohtaisemmaksi ja monimutkaisemmaksi käyvän sääntelyn sijaan isoihin ja globaaleihin kysymyksiin sekä sisämarkkinoiden kilpailukyvyn ja vastuullisen talouspolitiikan vahvistamiseen. EU-lainsäädännön kansallisessa soveltamisessa ei saa olla ylikireitä tulkintoja.

Pohjoismaiden on tiivistettävä yhteistyötä EU:ssa ja vaikutettava ajoissa lainsäädäntöön pohjoisen näkökulmaa painottaen. Suomen on syvennettävä yhteistyötä suurten jäsenvaltioiden kanssa Suomelle tärkeissä kansallisen edunvalvonnan kysymyksissä. Myös yhteistyötä Euroopan parlamentin ja Suomen eduskunnan välillä pitää tehostaa.

Teesit:

Rauhan ja turvallisuuden unioni	4
Vahva ja kriisinkestävä unioni	6
Alueiden unioni	7
Nuorisopolitiikka nuoria ja tulevia sukupolvia varten	8
Kannattavaa maataloutta	9
Itsenäistä metsäpääätösvaltaa.....	10
Toimivien sisämarkkinoiden ja kilpailukyvyn unioni	11
Vastuullista talouspolitiikkaa	12
Hiilineutraali unioni	13
Ikääntyvä Eurooppa tarvitsee uutta työvoimaa.....	14
Toimivat liikenneyhteydet parantavat Suomen saavutettavuutta.....	15
Järkevä ja tehokas EU	16

Teesi 1

Rauhan ja turvallisuuden unioni

Euroopan unioni on Suomelle tärkeä arvo- ja turvallisuusyhteisö. EU-jäsenyys vahvistaa Suomen turvallisuutta laaja-alaisesti poliittisesta yhteistyöstä sisäiseen turvallisuuteen ja puolustusyhteistyöhön.

Tukea Ukrainalle on jatkettava määrätietoisesti. Ukraina taistelee paitsi itsenäisyytensä myös eurooppalaisen turvallisuusjärjestyksen ja sääntöpohjaisen järjestelmän puolesta.

Euroopan on otettava suurempaa vastuuta omasta turvallisuudestaan ja puolustuksestaan, turvattava ulkorajansa sekä vahvistettava huoltovarmuuttaan ja omavaraisuuttaan. Euroopan on varauduttava hybridi-vaikuttamiseen ja panostettava kyberturvaan.

Unionin on varauduttava paremmin erilaisiin kriiseihin ja hybridiuhkiin. Tavoitteenamme on vahva ja kriisinkestävä unioni, joka pystyy paremmin tukemaan jäsenmaitaan ja suojelemaan kansalaisiaan.

EU:ssa tarvitaan samanlaista kokonais-turvallisuusajattelua kuin Suomessa on perinteisesti harjoitettu. Keskusta edistää eurooppalaista kokonaisturvallisuuden mallia, jossa jäsenmaiden elintärkeitä toiminnoista huolehditaan nykyistä tehokkaammin viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä.

Voimapolitiikan paluu ja geopolitiikan jännitteet edellyttävät unionilta vahvistuvaa päätöksentekoa ja toimintakykyä, jota voidaan tehostaa lisäämällä määränemmistö-päätöksentekoa ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Euroopan unioniin on luotava pysyvä puolustusministereiden ministerineuvosto ja seuraavaan komissioon on nimitettävä puolustuskomissaari.

Euroopan unioni on historiansa saatos-
sa samanaikaisesti sekä laajentunut että
uudistunut. EU:n laajentuminen on strate-
ginen investointi koko Euroopan turvalli-
suuteen, vakauteen ja vaurauteen.

EU:n laajentumisen tulee perustua sovit-
tujen jäsenyyskriteerien täyttämiseen.
Laajentumisessa on edettävä vaiheittain
sen mukaan, miten jäsenmaat edistyvät
EU:n asettamien neuvottelutavoitteiden
saavuttamisessa.

Laajentumisella on kauaskantoiset vai-
kutukset unionin toimintaan monella eri
sektorilla. Siksi vaikutusarviot on tehtävä
huolellisesti ja pidettävä mielessä laa-
jentuvan unionin toimintakyky kaikissa
tilanteissa. Erityisesti maatalous- ja
koheesiopolitiikkaa uudistettaessa on
huomioitava Suomen erityinen maantie-
teellinen asema. Maaseudun elinvoima on
turvallisuuden elinehto. Kotimainen ruu-
antuotanto on osa kokonaisturvallisuutta.

EU:n puolustusyhteistyötä on kehitettävä
siten, että se täydentää puolustusliitto

Naton kyvykkyksiä. EU:n puolustusteol-
lisuuteen on panostettava puolustustar-
vikkeiden tuotannon kasvattamiseksi ja
pk-yritysten toimintaedellytysten vah-
vistamiseksi. Keskusta kannattaa komis-
sion ehdottamaa EU:n omaa puolustus-
teollisuusstrategiaa.

Suomalaisen puolustusteollisuuden yri-
tysten pääsyä osaksi EU:n yhteisiä rahoit-
tus- ja kehittämishankkeita on edistettä-
vä suunnitelmallisesti valtionhallinnon ja
yrityssektorin yhteistyöllä.

Ehdotus:

*EU:n puolustusteollisuuden tuo-
tantoa on kasvatettava ja alan
pk-yritysten toimintaedellytyk-
siä on parannettava.*

Teesi 2

Vahva ja kriisinkestävä unioni

EU:n on vähennettävä riippuvuuksia muusta maailmasta ja vahvistettava omaa strategista autonomiaansa. Kiristynyt geopoliittinen toimintaympäristö ja taloudellinen kilpailu edellyttävät unionin omavaraisuuden ja huoltovarmuuden parantamista, sisämarkkinoiden toiminnan kehittämistä ja EU:n globaalin vaikutusvallan vahvistamista.

Euroopan unionin lainsäädännössä ja teollisuuspolitiikassa tulee painostaa tekoälyn, sirutuotannon, kvanttitekniikan, biopohjaisen kiertotalouden ja lääketieteellisuuden kehittämiseen. Tutkimus- ja kehittämis toimintaan tulee suunnata rahoitusta, jolla tuetaan kriittisten teknologioiden ja teollisuuden uudistumista ja parannetaan Euroopan strategista kilpailukykyä. Tämä edellyttää erityisesti kriittisten raaka-ainesten saatavuuden parantamista Euroopassa. Suomen on noustava eurooppalaiseksi siruosaamisen kärkimaaksi ja tavoiteltava eurooppalaista siruosaamiskeskusta.

Suomen on kyettävä hyödyntämään EU:n investointirahoitusta entistä tehokkaammin. Tämä vaatii myös

vastinrahaa Suomelta. Siksi rahoitussehtojen ja valtiontukisäädösten on oltava jäsenmaissa reilut ja kohdeltava yrityksiä tasapuolisesti.

Digitalisaation ja datatalouden tarjoamat mahdollisuudet on hyödynnettävä yritysten tuottavuuden kehittämiseksi ja kansalaisten palveluiden parantamiseksi. Euroopan unionin on oltava edelläkävijä rajatylittävien julkisten digitaalisten palvelujen edistämässä. Digipalveluja kehitettäessä on kiinnitettävä huomiota niiden selkeään käytettävyyteen ja seniorikansalaisten pääsyyn digipalvelujen hyödyntämiseen.

EU tunnistaa sosiaalisen median alustojen negatiiviset vaikutukset ihmisten mielenterveydelle, sekä yhteiskuntien polarisoitumiselle. Tämä on seurausta yhä vahvemmin käytäytymistä ohjailevista algoritmeista, joiden toiminta perustuu ihmisistä kerättyyn tietoon. EU:n on vahvistettava algoritmien käyttöä koskevaa lainsäädäntöään.

Sähköinen hallinto ja sujuvasti toimivat rajatylittävät digitaaliset julkiset palvelut helpottavat ja nopeuttavat kansalaisten asiointia unionin alueella.

Ehdotus:

*Suomesta eurooppalaisen siruosaamisen kärkimaaksi.
Suomen on tavoiteltava eurooppalaista siruosaamiskeskusta.*

Teesi 3

Alueiden unioni

Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikka vahvistaa unionin yhtenäisyyttä ja alueiden tasa-arvoa. Kasvua, innovaatioita ja työllisyyttä edistävällä alue- ja rakennepolitiikalla tasataan unionin alueiden välisiä ja alueiden sisäisiä kehityseroja sekä luodaan mahdollisuuksia muuallekin kuin vauraimpien jäsenvaltioiden kasvukeskuksiin.

EU:n alue- ja rakennepolitiikkaa on kehitettävä erityisesti siten, että se tukee syrjäisten harvaan asuttujen alueiden ja rakennemuutoksen kohteena olevien taajama- ja kaupunkiseutujen taloudellista ja sosiaalista kehitystä.

Keskusta kannattaa EU:n itäisille raja-alueille luotavaa uutta EU:n ulkorajaohjelmaa, joka tukee itäisten rajaseutujen kehitystä, sillä ne ovat joutuneet eniten kärsimään Venäjän aiheuttaman tilanteen vaikutuksista. EU:n monivuotiseen rahoituskehikseen on luotava itäisiä raja-alueita vahvistava ohjelma, josta itäisen Suomen maakunnat ja yritykset voivat hakea rahoitusta. Infraa vahvistamalla ja saavutettavuutta parantamalla luodaan elinvoimaa itäisellä raja-alueella.

Arktista aluetta on kehitettävä ja sen ääntä on pidettävä kuuluvilla kotimaassa ja EU:ssa. Alueen merkitystä korostaa nykyinen geopolitiittinen tilanne.

EU:n koheesiopolitiikassa tarvitaan ennustettavuutta ja pitkäjänteisyyttä. EU:n laajentuminen ei saa uhata koheesiopolitiikan toteuttamista nykyisissä jäsenmaissa. Suomen pitkät etäisyydet, harva asutus, maantieteelliset olosuhteet ja alueellisen kehityksen eriytyminen edellyttävät vahvaa koheesiopolitiikkaa.

Koheesiopolitiikassa on varmistettava pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityisrahoitus.

Koheesiopolitiikassa on keskityttävä ihmillisen pääoman vahvistamiseen, koulutukseen, tutkimukseen ja yritystoimintaa vahvistaviin innovaatioihin. Koheesiovarojen kohdentamisen perusteina on oltava hankkeiden laatu, kilpailukyvyyn edistäminen ja tuottavuuden parantaminen. Koheesiorahoituksessa on säilytettävä kansallisen osarahoituksen osuus.

Ehdotus:

EU:lle on luotava unionin itäisiä raja-alueita vahvistava rahoitusohjelma.

Teesi 4

Nuorisopolitiikka nuoria ja tulevia sukupolvia varten

EU:n toiminta tulee perustua ajatteluun, jossa maa jätetään seuraavalla sukupolvelle paremmassa kunnossa. Jokainen päätös ja uudistus on oltava sellainen, että se huomioi nuoret ja nuorten roolin tulevaisuuden rakentajina. Eurooppalaiset nuoret eivät voi hyvin, mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet, samoin syrjäytyminen ja nuorisotyöttömyys ovat kasvava trendi. Erityistä huolta aiheuttaa Covid-19 pandemian, sodan ja ilmastomuutoksen luonnontuhojen vaikutus nuorten hyvinvointiin.

Euroopan unionin tulee ottaa vahva rooli eurooppalaisen korkeakoulutuksen ja eurooppalaisen tieteen tukemisessa ja yksi strateginen painopiste on oltava puhtaiden ilmasto-, energia-, ja ympäristöratkaisujen kehittäminen, sekä innovaatioiden kilpailukyvyyn tukeminen, jotta puhtaat ratkaisut voivat levitä laajasti maailmalle kansainvälisten markkinoiden kautta.

Nuorten oikeudet ja tasa-arvoinen asema työmarkkinoilla on heikentymässä. Esimerkiksi nuorisotyöttömyys on räjähtämässä käsiin, ja se toimii osaltaan laukaisevana tekijänä syrjäytymiselle. Nuorten asemaa on kaikilta osin parannettava.

Suomi ja Eurooppa tarvitsevat osaavaa työvoimaa. Osaava työvoima ratkaisee Suomen ja EU:n kyvyn ylläpitää tuottavuutta. Osaajat mahdollistavat digitalisaation ja teollisuuden kehittymisen.

Ehdotus:

Erasmus-ohjelman rahoitusta on kasvatettava. Jokaisella nuorella on oltava mahdollisuus koulutautua tai tehdä töitä ulkomailta, ja siihen tulee kohdistaa riittävästi rahoitusta.

Teesi 5

Kannattavaa maataloutta

Maatalouden tärkein tehtävä on tuottaa ihmisille ruokaa. EU:n yhteisen maatalouspolitiikan on turvattava elintarvikkeiden saatavuus kaikissa olosuhteissa. Elintarvikkeet ovat keskeinen osa EU:n kokonaisturvallisuutta. Jokaisen EU-maan on kannettava globaali vastuunsa ja varmistettava kyky tuottaa ruokaa nyt ja tulevaisuudessa. Kotimaisen ruuantuotannon kannattavuuden turvaaminen on oltava avaintavoite Suomen EU-politiikassa.

EU:n laajentumisella tulee olemaan suuri vaikutus yhteiseen maatalouspolitiikkaan. EU:n laajentuessa on turvattava eurooppalainen, perheviljelmäpohjainen tuotantomalli ja maataloustuotanto myös epäsuotuisilla alueilla.

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan tulee jatkossakin huomioida jäsenmaiden erilaiset olosuhteet ja erityispiirteet. Suomelle tärkeä erityiskysymys on se, että EU:n yhteiseen maatalouspolitiikkaan sisältyy jatkossakin erillinen pilari maaseudun kehittämistoimille, jonka kautta voidaan toteuttaa muun muassa maatalouden olosuhde-eroja tasoittavia politiikkatoimia, ympäristötoimenpiteitä ja maaseudun kehittämistoimenpiteitä. EU:n maaseutumaisimpana maana riittävän osuuden saaminen EU:n maaseutuvaroista on Suomelle tärkeä päämäärä.

EU:n lainsäädännössä on määrätietoisesti vahvistettava viljelijöiden asemaa elintarvikeketjussa. Komission pitää suitsia epäreiluja kauppatapoja ja alkutuotantoon liittyvää byrokratiaa on vähennettävä.

Elintarviketeollisuus on merkittävä työllistäjä Euroopassa. Elintarvikeala on myös yksi eniten säädellyistä teollisuudenaloista Euroopassa. Elintarvikealan kilpailukyky, kasvun mahdollisuudet ja toimintaympäristön ennakoitavuus on huomioitava nykyistä paremmin alan sääntelyssä.

Elintarviketeollisuus on nostettava vahvemmin osaksi EU:n teollisuuspolitiikkaa. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahotusta on ohjattava uusiin ruuantuotantotapoihin ja -teknologioihin, kasvinjalostukseen ja elintarvikkeiden kehittämiseen.

Euroopan unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa on kehitettävä pitkäjänteisesti siten, että se turvaa ruuantuotannon kannattavuuden EU:n kaikilla alueilla, maaseudun elinvoimaisuuden ja maaseudun kehittämisrahoituksen, luonnon moninaisuuden, ilmastokestävyuden ja eläinten hyvinvoinnin. Euroopan unionin pitää kannustaa jäsenvaltioitaan huolehtimaan eläinten ja ihmisten yhteisen terveyden hoidosta kiinnittämällä entistä enemmän huomiota eläimille ostettujen ja käytettyjen antibioottien määrään. Unionin tulee vaatia jäsenmaita noudattamaan samoja eläinten hyvinvointiin liittyviä sääntöjä.

Ehdotus:

Maataloustuotannon kannattavuus on turvattava ja elintarviketeollisuus on nostettava vahvemmin osaksi EU:n teollisuuspolitiikkaa.

Teesi 6

Itsenäistä metsäpäättövaltaa

Euroopan unioni on mennyt liian pitkälle metsiin kohdistuvassa sääntelyssä ympäristö- ja ilmastopolitiikan kautta, vaikka unionille ei ole määritelty toimivaltaa metsäpolitiikassa. Metsiin kohdistuvan sääntelyn on oltava kansallisen päätöksenteon piirissä.

Suomen on osallistuttava aktiivisesti, aloitteellisesti ja ennakoivasti metsiä koskeviin EU:n politiikkatoimiin, joissa on kunnioitettava unionin läheisyysperiaatetta. Unionin toimivaltaa ei tule laajentaa eikä byrokratiaa ulottaa metsien käytön sääntelyyn. Suomen ja Ruotsin on lisättävä määrätietoisesti pohjoisen kestäväns metsätalouden tunnettavuutta EU:ssa.

Seuraavalla Euroopan parlamentin ja komission kaudella EU:n metsiin liittyvissä ehdotuksissa tulee olla kokonaisvaltaisempi ja kilpailukykyä korostava ote, joilla tuetaan työllisyyttä ja yksityismetsätalouden kannattavuutta.

Metsillä on suuri merkitys Suomen kansantalouden kannalta ja niiden merkitys vahvistuu edelleen uusien innovaatioiden myötä. Metsäteollisuuden tuotteilla on keskeinen rooli fossiilisten raaka-aineiden korvaajina sekä materiaali- ja energiaomavaraisuuden turvaajana.

Yksityisen metsänomistuksen oikeusturva ja omaisuudensuoja on turvattava EU:n lainsäädännön kansallisessa toimeenpanossa. Aktiivisella yksityisellä metsänomistuksella, metsänhoidolla ja -taloudella on suuri merkitys maaseudun elinvoimalle, työllisyydelle ja aluekehitykselle sekä koko kansantaloudelle.

EU:n tutkimus-, kehitys- ja innovaatioavaroja tulee kohdentaa bio- ja kiertotalouden hankkeisiin, joilla edistetään hiilineutraaliutta, torjutaan ilmastonmuutosta ja vahvistetaan alueellista kehitystä.

*Ehdotus:
Metsäpolitiikka on
pidettävä kansallisessa
päättövallassa.*

Teesi 7

Toimivien sisämarkkinoiden ja kilpailukyvn unioni

Euroopan unionin on huolehdittava oman kilpailukykynsä ja tuottavuutensa kehittämisestä panostamalla sisämarkkinoihin, tutkimus- ja innovaatiotoimintaan, digitalisaatioon sekä koulutukseen ja osaamiseen.

Toimivat EU:n sisämarkkinat, sääntöpohjainen avoin ja vapaa kauppa sekä EU:n kauppasopimukset luovat edellytyksiä Suomen talouden kasvulle, työllisyydelle ja hyvinvoinnille. EU:n sisämarkkinoiden toimivuutta on edistettävä purkamalla sääntelyesteitä ja panostamalla erityisesti palveluiden ja digitaalisten sisämarkkinoiden kehittämiseen. EU:ssa on paljon kasvupotentiaalia palveluiden vapaan liikkuvuuden edistämisessä.

Sisämarkkinasääntely ei saa johtaa liian yksityiskohtaiseen ja rajoittavaan sääntelyyn, vaan sen on vauhditettava reilua kilpailua markkinoilla. Sääntelyn vaikutukset kilpailukykyyn on arvioitava ja kansallista lisäsääntelyä on vältettävä.

Pienillä ja keskisuurilla yrityksillä pitää olla paremmat edellytykset toimia sisämarkkinoilla ja tavoitella taloudellista kasvua. Pk-yrityksille suunnattua raportointivelvollisuutta on vähennettävä ja niiden pääsyä EU-rahoituksen piiriin on edistettävä.

Euroopan unioni on jäämässä jälkeen Yhdysvaltain ja Kiinan tahdista TKI-investoinneissa. EU:n on pystyttävä kehittämään omia kilpailukykytekijöitä esimerkiksi tekoälyn ja vetytalouden sektoreille eurooppalaisten investointien vauhdittamiseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi.

Euroopan unionin innovaatiopolitiikassa on tiivistettävä yhteistyötä jäsenmaiden ja Euroopan unionin varoin tuetun tutkimuksen, yritysten tutkimus-, tuotekehitys- ja innovaatiotoimintojen välillä. Kansallisten koulutus- ja hankejärjestelmien ja yritysten välistä yhteyttä on vahvistettava, jotta suomalainen tutkimus ja yrityskehitys pystyy yhä paremmin luomaan menestyvää liiketoimintaa EU-rahoitusta hyödyntäen.

Ehdotus:

Sisämarkkinoilla ei pidä sallia valtioneuvoston politiikkaa, joka vääristää markkinoiden toimintaa.

Sisämarkkinasääntelyssä on aina arvioitava sääntelyn vaikutukset kilpailukykyyn.

Teesi 8

Vastuullista talouspolitiikkaa

EU:n talous- ja rahapolitiikan päätöksillä on luotava uskottava sääntöjärjestelmä, joka rajoittaa jäsenmaiden velkaantumista ja julkisen talouden alijäämää. Jäsenmaissa harjoitettu valtiontukipolitiikka vääristää markkinoiden toimintaa. EU:n valtiontukisäännöissä pitää palata kriisejä edeltäneeseen aikaan.

Pankki- ja pääomamarkkinaunionia on kehitettävä siten, että säännöt vahvistavat rahoitusvakautta, mutta eivät ylisääntelee finanssimarkkinoita, varmistavat rahoitusmarkkinoiden toimivuuden ja yritysten rahoituksen saatavuuden.

EU-budjetin on oltava sellaisella tasolla, että unioni pystyy vastaamaan sille asetettuihin tehtäviin erityisesti ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden, EU:n ulkorajojen valvonnan sekä euroopalaisen huolto-

varmuuden ja omavaraisuuden varmistamiseksi. Jäsenmaiden unionille asettamat velvoitteet ja tehtävät edellyttävät EU:n omien varojen järjestelmän tarkastelemista. Suomen nettomaksuosuuden on pysyttävä kohtuullisella tasolla.

Keskusta ei kannata EU:n elpymisvälineen kaltaista uutta rahoitusvälinettä, kuten suvereniteettirahastoa. Suomen ei pidä joutua maksamaan muiden EU-valtioiden velkoja.

Yksimielisyysvaatimus on säilytettävä unionin monivuotista rahoituskehystä ja omia varoja koskevassa päätöksenteossa sekä EU:n veropolitiikassa silloin, kun asia koskee kansallisen veropolitiikan ydintä ja unionin verolainsäädännön harmonisointia.

*Ehdotus:
EU:n taloudellista yhteisvastuuta ja yhteisvelkaa ei tule kasvattaa.*

Teesi 9

Hiilineutraali unioni

Kuva: Adobe Stock

Keskusta tukee EU:n tavoitetta hiilineutraaliudesta vuoteen 2050 mennessä ja 55 prosentin päästövähennystavoitetta vuoteen 2030 mennessä. Suomen on vaikutettava aktiivisesti ja aloitteellisesti EU:n energia- ja ilmastopolitiikkaan siten, että vihreä siirtymä vahvistaa Euroopan talouden elinvoimaisuutta, biopohjaista kiertotaloutta ja yritysten kilpailukykyä. Samaan aikaan unionin on edistettävä globaaleja tavoitteita ja varmistettava, ettei päällekkäisiä järjestelmiä päästöjen vähentämiseen synny.

EU:n jäsenmailla on oltava riittävästi liikumatilaa päästövähennyksien toteuttamisessa, jotta jäsenmaiden erityispiirteet ja olosuhteet voidaan huomioida. Suomen kannalta on tärkeää huomioida erityisesti pitkät etäisyydet, talvimerenkulun toimintaedellytykset ja bioenergian hyödyntämisen mahdollisuudet. Päästövähennysten työkalupakki on pidettävä mahdollisimman laajana ja sen on oltava yhdenvertainen.

Euroopan unionin on vahvistettava energiaturvallisuuttaan lisäämällä voimakkaasti oman puhtaan ja uusiutuvan energian tuotantoa. Pienydinvoimaloiden merkitys kasvaa päästöttömän sähkön ja lämmön tuotannossa. Biokaasun tuotannon mahdollisuuksien edistäminen vähentää raskaan liikenteen päästöjä ja vahvistaa energiaomavaraisuutta maataloilla.

Energiasiirtymässä onnistuminen edellyttää toimivaa sähkön jakeluverkostoa. Uusiutuvan energian kasvun ja hajautetun energiantuotannon myötä sähköverkkoihin on investoitava lisää. EU:n lainsäädännön ja rahoitusinstrumenttien on luotava sähkönsiirtoyrityksille kannustimia investoida siirtoyhteyksien vahvistamiseen jäsenmaiden sisällä ja jäsenmaiden välillä.

Euroopan unionin on oltava vetytalouden edelläkävijä. Suomen on tavoiteltava Euroopan johtavaa asemaa vetytaloudessa läpi koko arvoketjun. Suomella on edellytykset tuottaa 10 prosenttia EU:n päästöttömästä vedystä vuonna 2030.

Ilmastopolitiikassa metsien hiilinieluilla on merkittävä rooli. Terve ja kasvava metsä turvaa parhaiten metsien hiilinieluja ja nielujen kasvattamista. Hakkuiden ja metsänhoidon vähentäminen voisi johtaa metsien kasvun ja pitkän aikavälin hiilivarastojen heikkenemiseen. Hiilenvarastointi metsään pitkäksi aikaa on ilmastokannalta riskialtista, sillä erilaiset tuhot yleistyvät ilmastomuutoksen seurauksena. Hiilimarkkinamallien syntymistä on edistettävä hiilensidonnan kannustamiseksi.

Ehdotus:

EU-sääntelyllä ja -rahoituksella on vauhditettava biokaasun tuotantoa, mikä edistää hiilineutraalia energiajärjestelmää, kiertotaloutta ja maaseudun elinvoimaa.

Teesi 10

Ikääntyvä Eurooppa tarvitsee uutta työvoimaa

EU:n jäsenmaiden osuus koko maailman väestöstä pienenee, Eurooppa ikääntyy ja syntyvyys laskee. Väestörakenteen muutos aiheuttaa jäsenmaissa haasteita työmarkkinoille, aluekehitykselle, huolto-suhteelle ja palveluiden rahoittamiselle. Suomessa väestörakenteen muutos koskee erityisesti Itä-Suomea ja Lappia.

Kehittyvä ja hyvinvoiva Eurooppa tarvitsee uutta työvoimaa – aktiivisia kansalaisia, jotka perustavat elämänsä uuteen ja tulevat rakentamaan yhdessä hyvinvoivaa yhteiskuntaa. Euroopan unionin ulkopuolelta tulevien osaajien saapumista työmarkkinoille on nopeutettava työperäisen maahanmuuton järjestelmää kehittämällä. Eri alojen osaajien sujuvampi saapuminen Suomen työmarkkinoille tarjoaa uusia mahdollisuuksia työvoimapulan ratkaisemiseen sekä varmistamaan että rakentamaan hyvinvointiyhteiskuntamme jatkoa ja tulevaisuutta. EU maat ovat jo asettaneet tavoitteeksi, että samoja tietoja

kysytään maahan työhön tulijalta vain kerran. Esitämme, että tavoitteeksi tulee ottaa kahden viikon palvelulupaus tästä prosessista.

EU:n tulee tunnistaa myös ETA-alueen ulkopuolelta saapuvien opiskelijoiden kohtaamat haasteet tutkintotasoaan vastaavien töiden löytämisessä ja töihin kiinnittymisessä. Opiskelijoille tarjottavia harjoittelumahdollisuuksia on vahvistettava erityisesti näiden ryhmien näkökulmasta. Samalla ohjelmien tulisi vahvistaa eurooppalaisten työnantajien monikulttuurisuusosaamista.

EU:n yhteisen turvapaikkapolitiikan perustana tulee olla EU:n ulkorajojen tehokas valvonta, turvapaikkahakemusten nopea ja oikeudenmukainen käsittely, palautusjärjestelmän toimivuus ja suuren muuttoliikepaineen kohteeksi joutuvien jäsenmaiden tukeminen.

Ehdotus:

Työperäisen maahanmuuton järjestelmää on kehitettävä uusien osaajien saamiseksi työmarkkinoille ja rakentamaan hyvinvointiyhteiskuntamme jatkoa.

Kuva: Adobe Stock

Teesi 11

Toimivat liikenneyhteydet parantavat Suomen saavutettavuutta

Suomelle on vientivetoisena kansantaloutena tärkeää edistää Euroopan unionin liikennepolitiikalla tavaroiden ja ihmisten sujuvaa liikkumista kehittämällä rajat ylittäviä tieyhteyksiä ja raideliikenneverkostoa, merenkulun edellytyksiä ja satamainfrastruktuuria, logistiikkaa ja hyödyntämällä digitalisaation mahdollisuuksia.

Keskusta korostaa EU:n liikennepolitiikassa koko Suomen saavutettavuuden parantamista ja pohjoisten harvaan asuttujen alueiden huomioimista ja kytkeytymistä Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin sekä toimivia lentoliikenneyhteyksiä, mikä edistää tavaroiden ja ihmisten liikkumista ja vahvistaa alueellista elinvoimaa. Liikennepolitiikassa on tiivistettävä yhteistyötä Suomen, Ruotsin ja Norjan kesken.

Meriliikenne Itämerellä ja ympäri vuoden toimivat merikuljetusyhteydet ovat elintärkeitä Suomen kansantaloudelle. Merenkulun turvallisuudesta, kannattavuudesta ja kilpailuedellytyksistä on huolehdittava ja kansalliset erityispiirteet merenkulussa on huomioitava unionin päätöksenteossa.

Suomen saavutettavuus lentoliikenteessä on turvattava reilun kilpailun kautta ja markkinamekanismeja hyödyntäen. Lentoliikenteen päästöjen vähentämistä on edistettävä teknologianeutraalisti ja tavoittelemalla globaaleja ratkaisuja, jotka turvaavat eurooppalaisten lentoyhtiöiden kilpailukyyn.

Suomen on aktiivisesti haettava rahoitusta Verkkojen Eurooppa -välineen kautta liikenteen ja laajakaistayhteyksien parantamiseen koko Suomessa. Uutta ohjelmaa rakennettaessa keskusta kiinnittää erityistä huomiota Pohjois-Euroopan ja arktisen alueen yhteyksien kehittämiseen ja sotilaallisen liikkuvuuden hankkeisiin huoltovarmuuden parantamiseksi. Keskusta haluaa edistää pohjoisen ratayhteyttä eurooppalaisella rahoituksella.

*Ehdotus:
Pohjoisen ratayhteyttä
on edistettävä eurooppalaisella rahoituksella.*

Kuva: Adobe Stock

Teesi 12

Järkevä ja tehokas EU

Euroopan unionin on keskityttävä isoihin talouden ja turvallisuuden kysymyksiin, jotka edistävät kestäväää kasvua, vahvistavat Euroopan asemaa maailmassa ja parantavat eurooppalaisten hyvinvointia.

EU:n on pidettävä tiukasti kiinni yhteisistä arvoistaan. Demokratia, oikeusvaltioperiaate sekä perus- ja ihmisoikeudet ovat unionin kaiken toiminnan perusta.

EU:n lainsäädännössä ja sen toimeenpanossa on turvattava jäsenmaiden kansallinen liikkumatila, sääntöjen selkeys ja yksinkertaisuus sekä päällekkäisen sääntelyn välttäminen. EU:n lainsäädäntöä laadittaessa on otettava huomioon kansalliset erityispiirteet. Myös lainsäädännön vaikutusarviointia on parannettava. Lainsäädännön maaseutuvaikutusten arviointi on otettava käyttöön unionissa.

EU:n on oltava iso isoissa asioissa ja pieni pienissä. Euroopan unioni ei saa olla asetustehdas, joka tuottaa kansalaisten ja yritysten toimintaa vaikeuttavia yksityiskohtaisia säännöksiä. EU:n sääntelyn byrokratiaa on purettava ja tuotava päätöksenteko lähemmäs jäsenmaita.

Päätöksenteossa on kunnioitettava läheisyysperiaatetta. Erityisesti asioissa, joissa EU:n sisällä toimintaympäristö vaihtelee, on EU-lainsäädännössä vältettävä suoraan toimeenpantavien asetusten käyttöä. Suomen on EU-säännöksiä sovellettaessa varmistettava kansallinen kokonaisuus.

Keskusta ei näe perussopimusmuutoksia ajankohtaisina, vaan korostaa unionin toiminnan kehittämistä voimassa olevien sopimusten mahdollisuuksia hyödyntäen. Perussopimusmuutosten tarvetta on arvioitava laajentuvan unionin toimintakyvyn turvaamisen näkökulmasta.

Suomalaisten rekrytoitumista EU:n toimielimiin on edistettävä suunnitelmallisesti.

***Yksityiskohtainen
sääntely ei kuulu
EU:lle***